

• שנות העשרים •

יום הכליפודים

מהו זה של יום

על מה בכח הארץ יל?

הבנה מוחודשת בסוד עניין התשובה

חוויות-סוגיות

בדמי חינוך כה"ג שני כישנמץיא פסול בראשון

'אוצרות המחווז'

תפליה עם העברيين - למה דוקא בזוהר'פ?

קובץ זה יוצא לאור
לעילוי נשמת האי גברא רבא, רודף צדקה וחסד
זהה לפזר מכיספו להדפסת תורה כ"ק אדמו"ר מליבאוויטש ז"ע
הרבי החסיד ר' מאיר בהדי"ר שמחה יצחק זיין ע"ה

ס. פאולו ברזיל

כלב"ע ביום י' סיון ה'תשפ"א

תנצב"ה

♦♦♦

ולזכות יבלחטו"א בניו הני למודיו ותמכיו אוריתא, רודפי צדקה וחסד,
ראשונים לכל דבר שבקדושה ה"ה האחים החשובים
הרבי החסיד ר' ישראאל אפרים מנשה
הרבי החסיד ר' יוסף משה
וכל בני משפחתם שייחיו
יה רצון שיתברכו בכל מילוי דמייטב מנפש ועד בשור,

ובחצלה ורבה ומופלה בכל אשר יפנו, תמיד כל חיים

מכון אור החסידות **Or Hachasidus**
סניף אוצר הקודש Head Office
ת.ד. 2033 1469 President St. #BSMT
כפר חב"ד Brooklyn, NY 11213
6084000 United States
03-738-3734 (718) 534-8673
Likras@likras.org

צוות העריכה והగהה: הרבי לי יצחק ברוק, הרבי משה גרארי,
הרבי מאיר יעקב זילברשטום, הרבי צבי הרוש זלמנוב, הרבי שלום חריטונוב, הרבי מנחם טיטלבומי,
הרבי אברהם פון, הרבי מנחם מענדל רייצט, הרבי אליהו שוינקה

תוכן עניינים

מהותו של יום נשמתו
תשובה על רידת הנשמה
מי שאינו בוכה בעשית אין נשמו שלימה –
מהות הכאב וסיבתו. גם מיר מזריך לבכות
ולשוב בתשובה, והוא גולת גולת גם שיכת גם
בupperות היהוד שיטח ופוגם בעובדתו – "הורה
תשוב אל האלים אשר נתנו"
(עמ' לkipesh השותה הדעת עמ' 206 ואילך)

אוצרות המחוור²⁵ מניינס.....
הו מתיין סוף פלען סענדייריס
מדוע רק ביום הקפורים מתרים
להתפלל עם העבריים?
על קלוקש יהודית ר' מאן ואילך
על מטה קמפלנו לפען פיג'ל קטע
חטא של מי שלא "תוביל" את היצר הרע
ע' תורת מנהם תשבייה ח'א עמ' 229 ואילך

ויש קל גודל סוף סכער גאנט פקפס לאנטר
גלו' הום המתרגשים על הנשמה
ע' תורת מנהם תשבייה ח'א עמ' 668 ואילך
לי יודע לי כי צפַל סכער גאנט פה עיליכ
יהויע יידע שכַל "השען הנדרול"
הוארק בשבלויו
ע' תורת מנהם תשבייה ח'א עמ' 670

שיעור קודש
על חטא שחתנו – אין הכרעה לוות אל לעצמו
לא להטיא כחטא העלי' שוכן
חידושי סוגיות²⁶ יד
כדי הייען כה"ג שני בשםצעא פסול
כה"ג נויה"
יביא התמיהה בלשון שבור הרמב"ס גבי נמא
פסול – "אחר שהקריב כי", ובאר דכוונת
היישר הרמב"ס היא ועבorth מהנתנו" הינו
נמי מה שאנו הרכבה
(עמ' אשתת קדריש הל עמ' לה ואילך)

פתח דבר

וזאת למודען, שבדרך
בצ"א הובאו הביאורם כפי
שנאמרו, אף עובדו מחדש על
ונרכו ע"י חבר משבצת,
ולפניהם בעית העיבור
הושפט ריבוי השק"ט
בפרטיו הענינים והרחבתם
עם המקורות כפי שהם
מושפעים במקורות, ובפרט
במדור "יעוניים", שמוסעים
בבא רך עיקרי הדרבים,
ויש חיהר, אשר הביאורים
נאמרו ביציר וכאן חורבבו
ונתבארו יותר ע"פ המכואר
במקומות אחרים אהרים בתרות
רכינו. ופשט שמעומק המושג
וקוצר דעת הדרבים יתכן
ששנמגאו טניויות וכיו"ב, והם
ע"פ אחריות המשרבת בלבב,
ושנויות מי' בין.

ועל כן פשות שמיש שבידיו
העראה או שמתaskaה בהבנת
הביאורים, מוטב שייען
במקורי הדרבים, וימצא
פוב, ויוכל עופר בנצחו על
אמתות הדרבים.

◆◆◆

ויהי רצין שיתקבלו
תפילותינו יחד עם תפילה
שר בני ישראל שיחיו, ונחתם
כולנו לשנה טובה ומותקה
בטוב הנראה והנגלה, ותתקיים
בגליל ובפנימיות הבקשה שאנו
מבקשים בתפלת הנعلاה "שער
שמים פתח, ואוצרת הטוב לנו
תפתח, תושיע ויריב אל תחת,
והושיענו אלקי ישענו".

ברכת התורה,
מכון אור החטויות

עשית', ה'תשפ"ד

בעהיה".

קרב ובאיום הקירוש הוא
יום הכיפורים הבא עליינו על
כל ישראל לסלילה ולכפרה.
בזמן זה, מפשפש כל היהודי
במעשי ומשתדל לתקן
טيبة כדי לזכות ברכחה
ולחתימה טובה.

על הארץ"ל כתוב שהיה
ברכה בראש השנה ובוים
הכיפורים. הקובלן שלפנינו
אין בחלולו בשאלת הזעקה
על אלו מעשים בוכה
הזהדק שלא טעם טעם חטא?
התשובה לשאלת זו מביאה
אותנו להבנה מהו רשות ביטוס
ענן התשובה, שאינה רק
על חטאינו עוננות, אלא על
קרבתה. תשובה זו היא עמוק
התשובה שבעשיית, ובזה
שווום כל ישראל, מהצדיק עד
להקב"ה ציריך לכוא עד כדי
בכי, וכזה עצמו מתקרים
בחזרה להקב"ה.

עוד הובא בקובץ פלפול
נפלא בגדיר העבודה שמחנכת
כח"ג שני כשבה"ג הרשות
נספל, עם דיק בלבשו של
הרמב"ס בדורן.

בנוסף הובאו 'אוצרות
המוחז' – ביאורים בדרכן
הפנימיות על קטיעים מותן
מחזו התפללה ליהכ"ב.
את כל זאת תוכלו לקרוא
להלן בקובץ 'אוצרות'
המושערם – יום הכהירם',
כפי שנלקטו מתוך כ"ק
אד"מ"ר מל'ובא איזויטש
צזוקה"ה נג"מ ז"ע.

◆◆◆

אוצרות המועדים

ובאמת אף אם תמציא לומר דהקריה
צ"ל ע"י כה"ג דוקא ובאמת "עובדיה
מחנכתו" הינו עובודה ממש דוקא (או
עכ"פ סילוק עובודה, כהוואת כף ומתחה),
הרי עוד אפשרויות יש לנו, דנימה שידחו
הקריה לאחרי העבודה הא' שיפגע בה
(אלא שע"ז היה עוד שניי – שהקריה
תודה בגדיר זהב, ולא בגדיר לבן כבד"כ
(ראה יומה ורמב"ס שם), כי העבודה הבהה
סמור אחר הקריה היא שער הנעשה
בחוץ, והיא נעשית בגדיר זהב, ע"י בכל
פרטי הסדר בכל שנה ברמב"ס להלן
פ"ד ה"ב) או שמא ידוחה לאחרי הוועדה
כף ומתחה (הנעשית בגדיר לבן, ע"י
ברמב"ס שם) כדי שיקרה בגדיר לבן
בקראית כל שנה.

ויש להעיר בכל השקו"ט הניל' גבי
הקריה מה דאשכחן בירוש' בכה"ג, הרי
דין זה גופה עושה את הקריה להיות
ענין דמחנכתו ובאמת ל' הש"ס "עובדיה"
מחנכתו לאו דוקא, וא"צ להיות רק מה
שבגדיר עבודה, אלא העיקר שהוא דבר
במפרש הירוש' באיזה בגדים עובדן,
שקרכ'ה ג' כשור בו, ע"י היטב ל' רשי'
בסוגין בכיאור "עובדתו מחנכתו" –
"עובדות יהה"כ עצמה שאינה כשרה אלא
בכה"ג וזה עובה – מתכוון להבנה
גודלה", ואם כהן גדול לאו דוקא – הרי
שוב אין ציריך חינוך זהה ושפיר יעשה
השני בלי שנחנן כהן לחיות כה"ג.

יש להעיר בזה,داولי מן הרואין לחפש שמא יש גירסא "אחר שהקריב קרבנו זה, זה שנכנס כו'", כי אם תימצא גירסא זו הכל את שפיר, כי קאי על התמיד שהזיכרו לפני זה (ומובן היטב אף נפל השיבוש ע"י מעתיק שלא הבחן והשمي תיבת "זה" שראה כפולה), והכוונה היא אכן לאחר תמיד של שחיר (וקרי ל' בשם קרבנו"ה להציג עוזר' שאמ' שהמדובר בקרבן שהוא תמיד בכל יום הנה התמיד שביו"כ נעשה קרבנו מיהדר דכה"ג לעניין עבודה הקרבתו, עיין בנו"כ הרמב"ם ריש הל' יוכב"פ מה שקדם"ט בעדו בזה)). ועפ"ז תיבטל גם המתיחה דלא כארה שינה הרמב"ם מהלשון שנקט בש"ס, כי לפ"ז נקט ממש ב' האופנים הנזכרים בש"ס, "קדום תמיד של שחיר" ואחר תמיד של שחיר", וק"ל).

ובאמת להגירסה הדרומונית הנ"ל עדין צ"ע - חיבת "קרבנות" Mai Km"ל, ואדרבא, טפי הויל להשמיט תיבת זו ולנקוט "אחר שהקריב" ותו לא, ואז קאי לשונו על קרבן שהזיכיר לפני, תמיד של שחיר, והוא דבוריו ע"ד כמו שהוא בש"ס (ונכ"ל בחצאי"ר), ונשאר טעון בירור לאיזה טעם הוצרך הרמב"ם להוסיף התיבה "קרבנות".

ואולי ייל דהכי Km"ל, דאפילו "לאחר שהקריב קרבנות" ואין העבודה העומדת לפני כלל ה"קרבנות", דעתה צrik' העשו דבר שאין הקרבת קרבן בכל (גם לא אביזריהו דהקרבה), עדין נ Kraה זה "עבודה" ושפיר מחנכו, וכגון שצrik' רק להוציא הכהן והמחתה מקודש הקדשים,

גם בימי הדיווטו בכובץ הוא לבוש], אמר אבי לובש שמונה [בגדים דכה"ג] ומהפה ב贊נוֹרָא [מהפק ע"י מזולג במצוות החיצון אחד מאברי התמיד, "דקירוב עובדה הוא שמהר להתעלל מלחמת הפיכה זו ובעוריה היא .. וממצא שנתחנן לכוהנה גדולה", רש"י]. ורב פפא אמר עבדתו מהחנכו". ופסק הרמב"ם קרב פפא. וא"כ א"ל (וכ"כ במשנה למלך) דעתך כוונת וחידוש הרמב"ם הוא להשミニינו דבראת למסקנא דמיילת גם אי נקטין כמ"ד דרבנותו של כה"ג וזה אבנותו של כהן הדירות [וא"כ כבר יש היכרא ע"י האבנט] למעשה לא בעין חינוך אבנט, כי למסקנא סוס"ס עבודתו מחנכו. מיהו עדין אין בכ"ז לאבר מה שנקט הרמב"ם "אחר שהקריב קרבנו", כי חידוש ההנ"ל שפיר נשמענו גם אם ידבר בשנמצא פיסול לפני הפרה.

ובכל' ובעיקר, אמאי תפס הרמב"ם דוגמא מיהדר זו דפרו, ולא הקטורת או השער לה', אחר שכבר נד מל' הש"ס (שנקט רק "איירע בו פסול אחר תמיד של שחיר", כנ"ל).

ולכך הכריח המער שם, דעתות יה, זמן שבו הקב"ה מתקרב לכל היהודי, ומAMIL בימים אלו מתעורר היהודי לשוב בתשובה של לימה על מעשייו, וההתעוררות היא כה גדולה וחזקה עד שambilיה לידי בכ"י. ואם אין היהודי בוכה, אותן הוא כי "נתרקה למגاري ונכרת חבל התקשרותה בשרה, על כן לה התעוררות לשוב אל בית אביה" (דרך חיים לאדם"ר האמצעי כא, ואילך).

והנה, בעניין בכ"י זו יש לדיק ולדון על מהותה, ומדווע שיקת היא גם אצל צדיקים ועד שם הארץ"ל hei בוכה. וכאשר יבואר עניין זה, עלה יסוד מהותי בכללות עבודת התשובה של כל היהודי בימים הנוראים ובימים הכהנים, שאינה כפי שהיא יכולות לחשב שהיא רק על חטאיהם ועונוניהם, אלא יסודה ומהותה התקרכות להקב"ה באופן נעלם ביותר, וככפי שתתברר לךמן.

פרק שני

כשה"בנוני" בוכה

בכית היהודי במר נפשו ביום תשובה אל, היא, לכוארה, תוצאה של התעוורנות תשובה על פגמים וחטאיהם, שכשר אדם מרגיש את ריחוקו ופיגימתו, הרי הוא מתעורר בכלי של תשובה.

אך מלשון הארץ"ל משמע שבכלי צריכה להיות אצל כל אחד ואחד, לא יצא מן הכלל, וכל מי שאינו בוכה אין נשמו שלימה, והדבר תמה, מה יש לו לצדיק לבכונות ולהתעורר בתשובה, והלא אין לו חטאיהם ופגמים, וכייד ניתן לומר שצדיק שאינו בוכה ביום אלו – אין נשמו שלימה?

ותגדל התמייה לאור מה שמספר הרח"ז שהאריז"ל עצמו הי' בוכה אז, ולכוארה בכלי זו מהי ועל מה היא?

תמייה זו אודות בכיתת הצדיק, היא בוגוע לכל מי שלא נפל דופי במעשהיו במשך השנה כולה, אמנם, גם באנשים שלמים אלו יש חילוקי מדרגות, ולגביה חלקם ניתן להבין מדוע הם בוכלים.

כי הנה, מבואר בספר התניא (פ"י-ב) שיש שלוש מדרגות כלויות במאי שאנו חוטא כלל: "ה"בנוני" הוא מי שהרע עודנו בלבו, ומתחאה הוא לתאות עולם הזה ותענגיו, אלא שהוא נלחם בהם תמיד ודוחה אותם מיד, באופן שאינו נכשל כלל לעולם.

"צדיק שאינו גמור" הוא זה שהרע שבו מעט עד שבטל במייעטו, וכן אין הוא מתחאה לדברים אסורים, אך יhud עם זאת אינו מואס ברע בתכלית, מכיוון שלא התנתק ממנו לגםרי.

ו"צדיק גמור" הוא מי שליבו חלל בקרבו ואין לו שום שייכות לרע, והרי הוא שונה הרע בתכלית השנהה, ולבו אחד להשיות ולבודתו.

והנה, בוגוע לבינוי, ניתן להבין מדוע בוכה הוא בעשרה ימי תשובה, שכן עצם העניין שהרע בו בתוקפו ובגורתו כתולדו, גורם לו להתעורר בתשובה ולבכונות על מצבו הרוחני. ואם אינו מתעורר בכלי, אותן הוא שאין נשمرו שלמה.

אפילו צדיק שאינו גמור, כאשר מתבונן בכך שנשאר בו מעט רע, צריך הדבר להביאו לידי בכלי של תשובה.

אך בוגוע לצדיק גמור קשה ביותר, על מה בוכה הוא, והלא עובdotו היא מושלמת ואין לו שום שייכות לעניין של רע ופגם, ותגדל התמייה ממה שמצוינו כנ"ל לגבי הארץ"ל עצמו שהי' מרובה בכלי ביום אלו, ולכוארה מה פשור בכלי זו?

בדיני חינוך כה"ג שני כשנמצא פסול בכה"ג ביה"כ

יביא התמייה בלשון שבחר הרמב"ם נבי נמצא פסל – "אחר שהקריב כר", ויבאר דכווית החידוש הרמב"ם היא ר"עבודתו מתנקתו" הינו נמי מה שאינו הקרבה

ברמב"ם הל' עבודה יהאכ"פ פ"א וധנה זה מקורו בסוגיית ש"ס (ומא יב) "פשיטה ארע ב פסול קודם תמיד של שחר מהנכין אותו [את השני] בתמיד של שחר, אלא ארע ב פסול אחר תמיד של שחר ב מה מהנכין אותו, א"ר אדא בר אהבה באבנט [אבנט של בזון שוק כה"ג בעבודת יהה"כ לובשו ו"יש היכר לכהונה גדולה"] כי עד עתה עבר זה באבנט של צמר ופשתים ולא של בזון, רשי"ן, הניחא למן אמר אבנט של כהן גדול [בשאר השנה], שהוא של צמר ופשתים] וזה הוא אבנטו של כהן הדירות [זה הינו דהירות נמי משמש באבנט של צמר ופשתים ככה"ג בבגדי כל השנה, וא"כ הכא יצטרך כהן השני להחליף אבנטו לאבנט בזון ואייכא היכרא], אלא למן אמר אבנטו של כהן היכרא, שנוכל בשאר השנה, שהוא של צמר כהן גדול בשאר השנה, שהוא של צמר ופשתים] לא והוא אבנטו של כהן הדירות [אלא הדירות ממש תמיד באבנט של בזון] מי אייכא לימייר [הלא אין שום היכרא, ואין כהן זה מחליף אבנטו כי אחר תמיד של שחר ולפנוי פרו.

וזהו (קובץ הדורות ח' מ) דעל כרחך כוונת התיבה "קרבנו" (שבלשון "אחר שהקריב קרבנו") הינו פרו של כהן גדול שהרי לא אשכחן עוד קרבן ביהאכ"פ שנוכל לקורתו "קרבנו" של כה"ג מלבד פרו, ועפ"ז תמהו ביותר מאין קמ"ל הרמב"ם במא שהdagish דאף שהփיטול הוא אחר שהקריב פרו אי"צ זה שתחתיו חינוך, הלא הוא הדין אם הפסיקו הוא

כן, על ידי שהאדם נושא כראוי ב"אניות" התורה והמצוות, מחדיר הוא את הקדושה עד למטה מטה.

והנה, ירידת הנשמה למיטה היא ירידת גודלה ועצומה, "מאיגרא רמה לברא עמייקתא", אך ירידת זו היא לזרק עלי', כי על ידי שהאדם עוכבר את כל הנסינות בימים הסוערים, והוא מחדיר את הקדושה בכל מקום, מתעלית נשמותו בעילוי רב ועצום בגין ערוק כלל לגבי המצב שהוא בו לפני ה"ירידה" אל ה"ים".

וגם ענין זה רואים אצל יונה, שלאחרי כל פרטיו המאורע ירידת לים וכור, אזי "ויהי דבר ה' אל יונה שנית גוי" – והיינו שאז ה' לו גילוי נבוואה באופן "שני" ונעה יותר ממדרגת הנבואה שזכה לה קודם הירידה.

**ויאמר אלהים שאוני והטילני אל הים וישתק הים מעליכם כי יודע אני כי
בשלי הסער הגדול הזה עלייכם**

יהודי יודע שכלי "הסער הגדול" הוא רק בשביילו!

באני" שבה ירד יונה אל הים, לא הי' יונה לבדו, אלא ה' בה גם "רב החובל" ו"מלחים" ועוד בני אדם. ומכל מקום, כאשר "זהי סער גדולabis והאני" חשבה להשבר", ידע יונה בזודאות כי בשלי הסער הגדול הזה עלייכם". כל יושבי הספינה מתגענים בין גלי הסערה, ועומדים בסכנה, אך יונה מכיריו שכלי זה אינו אלא עבورو! וזה יש ללמידה הוראה בעבודת האדם, שכלי מה שמתורחש בעולם איןו אלא בשבייל עם ישראל:

כאשר יש "סער גדול" בין אומות העולם, ומלכיות מתרגות זו בזו", צריך לידע שאין הסיבה לכך ממשום שגוי פלוני הסתכסך עם גוי אחר. מלכחות אלו לא נוצרו בדרך הטבע והמקורה, אלא "בשלי הסער הגדול הזה" – כל עיקר מלחמות אלו איןן אלא בשבייל בני ישראל.

וכפי שאמרו חז"ל במדרשו (לקח טוב לך יד, א): "אם ראת מלכות מתרגות זו בזו", הרי זו הכרנה והכשרה אל הגאולה האמתית והשלמה, ומילא – צפה לרגליו של מלך המשיח".

פרק שלישי

וهرוח תשוב אל האלקים

ותחליה יש לבאר את מהותה של התשובה על פי פנימיות העניינים. כי הנה, איתא בלקוטי תורה לאדמו"ר הוזן (ריש פרשת האזינו), שעיקר מהות התשובה היא שיבת הנפש אל מקורה ושורשה:

הנה עיקר התשובה, הוא כמו"ש וחרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה .. לפ' שמקור הרוצבה הוא הנגה למעלה, וכי שטרד פלאים להתבלש בneau' צרכיה להתמצאים... ומזה יובן מהות התשובה, שתשוב הנפש בברח' ביטול במסורת נש'ל למקורו ושרש העלין שמננה ל Kohah .. וזה תכליות ירידת להעלת הוה, שתאה במעלה ומרוגה יותר נעה ממנה שהיהה בנן ערען.

ומබאר שם בארכוה איך שהנשמה בשרשיה הייתה במדרגה נעלית ונפלאה, ודבוקה בהשיות מארוד בדחילו ורוחמו, ואילו כאשר ירידת הנשמה למיטה, הרי מכיוון שאין הגוף יכול לקבל את אוור הנשמה כפי שהיא, מוכrhoת הנשמה להתמצץ בזמנים אחר צמצום, עד שחלק קטן והארה בלבד מהנשמה מתלבשת בגוף.

ונמצא שכארה הנשמה מלובשת בגוף, הרי זו ירידת גודלה לעומת מצבה של הנשמה בהיותה למעלה, וגם שייה' צדיק גמור, עובד ה' ביראה ואהבה רבה בתענוגים, לא יגיע למלעות דביקותו בה' בדחילו ורוחמו בטרם ירידתו לעוזה' החומרית, לא מינה ולא מקצתה, ואין ערך ודמיון ביןיהם כלל", וזאת משום שהגוף אינו יכול לסייע" את דבוקות הנשמה בהשיות (תניא פל"ז).

ועל כך היא עבדת התשובה, להшиб את הנפש לדרגתה הקודמת, להאהבה ויראה ודבוקות בהשיות, כפי שהייתה קודם ירידתה בגוף, וכמו שנאמר "וهرוח תשוב אל האלקים אשר נתנה" (קהלת יב, ז).

ומעתה מובן מודיע אפילו צדיק גמור בוכחה בימים אלו, שכבי זה הוא משום ירידת נשמותו והtagשומותה מדՐיגתה שהייתה בה קודם הירידה לגוף, ובכפי זה שיריך אצל כל איש ישראל שנשמותו מלובשת בגוף, קטן כגדול. שכן גם צדיק גמור, הרי נשמותו מלובשת בגוף גשמי, ונצטמצעה וירדה מדרגתה הראשונה, ונתרקה מארור פנוי ה'.

פרק רביעי

האם יכולת הנשמה בנוף להגיעה לדרגתה בשורשה?

אמנם, יש לתמוה לבוארה על הצער והכבי של הצדיק: ירידת הנשמה אינה דבר שנגרם באשמו של הצדיק, אלא כן הוא רצונו של הש"ת,

שהנשמה תרד משורשה ומקורה, שהיתה דבוקה בו ית', ותרד דרגה אחר דרגה תוך צמצומים והתגשות עד שתחלבש בגוף היהודי, ועל ידי עובדתה בגוף, בזיכוק העולם והגשתות, התעללה למקום גובה יותר ממה הייתה תחילה.

והנה, לכוארה, התעלות זו איננו דבר שביכולתו של הצדיק, כי הלא הנשמה למעלה הייתה דבוקה בו ית' בבדיקות מופלאה ובהתבטלות עצומה עד שלא חששה את מציאות עצמה כלל, ואילו בהתבשותה בגוף, הרי היא מרגישה מציאות נפרדת לעצמה.

וכמו שכח בתניא שם, שאיפלו צדיק גמור שאחוב וירא את הש"ית באחבה ויראה נפלאות, מכל מקום אין זה בבדיקות גמורה בבוראי ית', אלא הם מרגשים עצם למציאות נפרדת ממנה ית', שאמנים אוחבים את הש"ית בתכליה אך אינם בטלים במציאות, כמו שהייתה הנשמה למעלה. וזאת, ממש شيء שני הגוף, שבו מלובשת הנשמה, יכול לסבול מצב זה של התבטלות גמורה להש"ית.

ומימילא תמה: מה לו לצדיק לבכות ולהתمرמר על ריחוק הנשמה מאיתו ית', הלא אין הוא אשם בריחוק זה, וגם לכוארה אין ביכולתו לתunken את הריחוק ולשוב אליו ית' בכיטול גמור, שהלא כל עוד נשמו מלובשת בגופו "אין הגוף יכול לסייע" התבטלות גמורה זו.

וממה נפשך: אילו הי' הדבר ביכולתו לתunken, הרי כבר הי' מגע לדרגה זו, שהלא הוא צדיק גמור ועובדתו היא בתכלית השילימות, ואם אין הדבר ביכולתו, מה לו לבכות על כך?

פרק חמישי

על ידי המיצר של הכהן – מניעים למרחך

והביאור בכך הוא (בחבא לקמן ראה גם תורה מנחם חנ"א עמ' 32 ואילך), שאכן יכול הצדיק לצתת מהגבלותו, ולהתבטל לגמרי להש"ית, על אף היותו מלובש בגוף.

הן אמרת, שהנשמה ירדת ונתלבשה בגוף גשמי ומוגבל, ומימילא אף היא מוגבלת, אך במהותה האמיתית נותרת תמיד הנשמה "חולק אלוקה מעל ממש" (תניא פ"ב ע"פ איוב לא, ב), והלא חולק אלוקה מעל אינו מוגבל בהגבלוות הנבראים.

ועל כן, בכוחה של הנשמה לצתת מהגבלוות הנבראים, ולהתבטל לגמרי להש"ית, בבחינתו "וְהַרְוחַת תִשׁוֹב אֶל הָאֱלֹקִים אֲשֶׁר נָתַנָּה", לשוב ולהתפרק בהש"ית בתבטלות גמורה.

ויציאה זו מן הגבלות והתבטלות גמורה זו, נעשו על ידי עצם הצער והמרירות מצבאה של הנשמה שהיא מרוחקת מהש"ית, ועל ידי בכ"י זו גופא יוצאת הוא מן המיצר אל המרחך וזוכה לעמוד בבדיקות גמורה בהש"ית.

ומעין זה מצינו במסמר הבעל שם טוב (כתור שם טוב קה"ת) הוספות סי' מה, שמדובר שרצוינו של אדם שם הוא נמצא, ועל פי זה ביאר את הפסוק (ישע' ו, ב) "שרפים עומדים ממעל

ויקם יונה.. וימצא אניה .. וירד בה .. ויהי סער נדול בים
והאניה חשבה להשבר

ולי הים המתרגשים על התשמה

ירידת יונה הנביא אל האני, וההרפקאות שעמדו עליו בלבם הסוער, המה משל לעובודת נשמת האדם בעולם הזה, וככפי שיש לנו הזהור הקדוש (ח"ב קצט, א), ש"יונה דנהת לספינה", רומו לנשmeta דבר נesh, דנהת להאי עלמא".

ויש לומר אחת מן ההוראות שיש למדוד מעשה דיוונה:

הנשמה הקדושה הייתה במקורה ורשאה למעלה, והרי היא "ירידת אל הים" – אל העולם הזה הגשמי. ענייני העולם מטרידים את האדם ומונעים ממנו מלעבוד את הש"ית. טרדות אלו הן כ"מים רבים" (שה"ש ח, ז. וראה תורה או ריש פרשת נח) המנסים למכות את אש האהבה להש"ית.

ישנם זמינים אשר בהם "החוושך יכסה ארץ" (ישע' ס, ב), ואוזי גלי הים שוצפים וסוערים ביותר. בתקופות אלו מתגברת ההפרעה והמניעה על קיום התורה ומצוותי, והגלות עמוקה ומסתירה עוד יותר על גילוי אור הקדושה בעולם, ומאמימת להבטיע את היהודי.

ב כדי לעبور את הים בשלום, יש צורך ב"אני" – הספינות הן התורה ומצוותי, שכאשר נאחזים בהן, יכולים לעبور את הרפקאות ה"מים רבים" בשלום. ולא זו בלבד, אלא שגם אם היי זמן שבו לא התנהג כראוי, והгалים העזומים הפiliohu מדרגתנו, מכל מקום יכול יהוי להתחזק ולעבוד את הש"ית, מכניין שמצוינו בהנחתו יונה, שגム לאחר שברח מלפני ה', מכל מקום הי' ביכולתו לחזור ולקיים את ציוויו הש"ית אליו.

ומי שוכחה לנצל כראוי את ה"אניות", ולעמדו בניסיונות ה"מים רבים", הנה אין זאת רק שניצל מן ה"ים", אלא הוא מעלה את ה"ים" עצמו, את ענייני העולם וטרdotyi – לקדושה. בכל ענייני העולם יש ניצוצות של קדושה, שהיא החיות האלוקית שמה"י את אוטם העניינים הגשיים. ניצוצות אלו נמצאים בಗלוות ובניכר בתחום עניינים גסים ומוגשים, וכאשר יהודי אינו טובע בהם אלא מנצלם לקדושה, הרי הוא זוכה להסביר את החיות האלוקית למקרה ורשאה. הוא נוסע ב"אניות" התורה והמצוות, ולוחק עמו אל "מחוז חפזו", אל הקדושה, את ניצוצות החיות האלוקית שהיו מפוזרים בעולם.

עוד כדי כן, שמהדים את הקדושה איפלו במקומות הנחותם ביחס, וככפי שמצוינו בוגע ליוונה, שהצליח להשפי עלי מלך נינה לשוב למوطב. ומLEN נינה הי' פרעה מלך מצרים (ילקוט שמעוני יונה ומו תקן), שבתחלת הכהן "לא ידעת את ה'" (שםות ה, ב), והיכוחו מכוון רבות בצדדי שישמע לציווי ה'. ואילו כאשר הגיעו יונה ודיבר בחוזחות נינה על הצורך לשוב בתשובה, פעלו הדברים עליון, וציווה על כל עמו להתייבך דרכיהם. וכמו

על חטא שהטנו לפניך ביצר הרע

חטא של מי שלא "תיבל" את היצר הרע

יש לתמונה היטב על מה שמנונים ב"על חטא" את החטא "שהטנו לפניך ביצר הרע", והלא כל החטאים באים בסיבת היצר הרע המסית את האדם לחטאו, ומהו אותו החטא המינוח שרק עליו ואורמים "שהטנו לפניך ביצר הרע"? ולחכין זאת, יש להקדמים ולדידיים במאמרם ז"ל (קדושין ל, ב) "בראתי יציר הרע בראתי לו תורה תבלין": עניינו של "תבלין" הוא להטיב את המאכל ולהכשו, ולכאורה התורה אינה תבלין **המתקICK** את היצר הרע, אלא נועדה **לבטחו** ו**להכניעו**? והביאור בזה הוא, שודרבא, היא הנותנת – תכליתה של התורה אינה להרוג ולבטל את היצר הרע, אלא לזככו ולשנותו שלא יהיה מאונע יותר לעבודת ה', ואדרבא יסיעו ויהי' עוז לעבודתו ית'. והוא מה שדרשו חז"ל (ברכות נד, א) על הפסוק (ואהבתן י, ה) "ואהבת את ה' אלקין בכל לבך" – "בשני יצירך, ביציר טוב וביציר הרע". והיין שצורך לרוטם גם את היצר הרע לאהבת ה' ויראתו.

וזהו "על חטא שהטנו לפניך ביצר הרע", משמעו של חטא זה היא מה שהאדם מבטל את היצר הרע והוא מזכךו ומעלתו לקדושה ומהפכו לטוב. ואזיז חסר אצל ב"ואהבת את ה' אלקין בכל לבך", גם ביציר הרע.

סדר שחיטת היצר הרע

בק"י יומתק גם במאמרם ז"ל (סוכה נב, א) "לעתיד לבא מביאו הקב"ה ליציר הרע ושותחו". חז"ל דיקיו לומר "יושותחו" ולא "ומבטלו" או "מאבדו" וכיוצא באלו. משום שחטילת אינה איבוד היצר הרע אלא העלהו לקדושה. והפיקת היצר הרע לטוב נרמות במה שהקב"ה "שותחו":

על אודות השחיטה אמרו חז"ל (חולין ל, ב): "אין ושותח אלא ומשך", והביאור הפנימי בזה הוא שבעת השחיטה לוקחים את הבימה שהיא גשmittה, ומוסכים אותה לרשות הקדושה. "משיכה" זו היא כמו קניין ממשיכה: אין מבטלים את החפש או משנים את מהותו, אלא מעבירים אותו כפי שהוא לרשות הקונה. וכך כן בשחיטה – מוסכים את הבימה כפי שהיא ומעבירים אותה לרשות הקדושה.

ומען זה הוא גם בוגנע ליציר הרע, שהקב"ה עתיד "לשחטו" לעתיד לבוא – היצר הרע לא יתבטל ממציאותו, אלא יתעלה ויכנס לרשות הקדושה, ויירთם לעבודת ה' בלבד.

אוצרות המועדים

לו", שכאורה אף השרפים מSEGים דרגה נעלית כזו של "ממועל לו", אלא שהדבר נועל על ידי "שמחabitם ורצונם בהשגתם" הוא לאוותה דרגה נשגבת, ולכן "הה כאילו עומדים שם".

ועל דרך זה גם בעניין בכיתת הצדיק בעשיית, שכasher וצונו והשתוקנותו היא להתבטל להש"ת למורי, בדיקות גמורה כמו קודם ירידת הנשמה, הנה "שם הוא נמצא", וכוחות הנפש של הרצון והמחשבה עומדים בביטול מהולט להש"ת.

ונמצא שכביית הצדיק היא אכן על ויחוקו מהש"ת, אך אין זו בכ"י לשוא, שכן על ידי בכ"י זו גופה משיג הוא את קרבת הש"ת.

ועל כך אומרים (תהלים קיח, ה) בפסוקים שקדום תקיעת שופר) "מן המיצר קראתי יה עני כי רחוב י-ה": כאשר האדם מרגיש שגם לאחריו כל עבודתו ויגיעתו בעובדות הש"ת עדין נמצא הוא ב"מייצר", מצב של ריחוק מהקב"ה, כי איןו יכול להגיע לדרגתה של הנשמה ורוביוקתה בהקב"ה לפני שירודה למטה, אז "עני במרחוב", שהוא יוצאת מהגבולות העולם והגוף, ומתבטל להש"ת בתכלית.

פרק שישי

בעשיית יכול כל יהודי להגעה לדרגת הbbc' של צדיק גמור

והנה בעניין בכ"י זו בעשיית, נכללו כל ישראל בשווה, שעל כלם נאמר אכן בוכים הרי זה סימן ש"אי נשותו שלימה". ואף שבפשטות אין מדובר על בכ"י שווה, שכן יש מי שמתעורר בכ"י על חטאיהם כפשוטם, ויש מי שמתעורר על היעדר ההתבטלות המוחלטת להש"ת, וכל חד וחד לפום שיעורא דיל', הנה עדין ממש מעם שמדובר בכ"י שווה – שיש עניין שבו שווים כולם וובוכים מחמתו.

ובכ"י זו השicity בכל ישראל, היאbbc' על ריחוק הנשמה וירידתה מדרגתה הראשונה. וגם כאשר מדובר בהודי שנכשל ורק בחייב חטאיהם ועונות, וממילא עבדת התשובה אצלו קשורה לחרטה מעונייני רע והtanekot מהם, ועל כך היא בכיתו, מכל מקום, בעשרה ימי תשובה שייך הוא להגעה גם לדרגת של בכ"י מחתמת עצם הריחוק מהש"ת.

בעשרה ימי תשובה, נמצא הקב"ה קרוב לכל איש ישראל, שהלא על ימים אלו נאמר "דרשו ה' בהמצאו קראווה בהיותו קרוב", וממילא יכול כל יהודי להתעורר בכ"י על כך שנשותו יודה ונתרקה מאור פni ה'.

ועל ידי התעוררות זו, זוכה היהודי למצוות מן המיצר אל המרחב, מצב נחות של עניינים בלתי רצויים, ומן המיצר של ריחוק הנשמה מאור פni ה', אל המרחב של קרבת אלקים – "והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה".

**על דעת המקום ועל דעת הקהל, בישיבה של מעלה ובישיבה של מטה,
את מתיירין להתפלל עם העברייםים**

מדוע רק ביום הכפורים מתירים להתפלל עם העברייםים?

ראש השנה הוא זמן בו עומדים כל בני ישראל באחדות, ויחדיו ממליכים את הקב"ה מלך עליהם. וכי שוארים בברכת מלכיות "והיה בישורון מלך - בהתאסף בראש עם יחד שבטי ישראל", והיינו שהכתרת הקב"ה היא מותק דוקא מותק בין כל הסוגים שבבני ישראל. אחדות זו מזכירת גם בתחלת פרשת נצבים שקוראים בשבת שלפני ראש השנה: "אתם נצבים כולכם היום... ראשיכם שבטים... מהותב עציך עד שואב מימך".

אף על פי כן, לא מצאנו שיכריזו קודם תפילה ראש השנה "אנו מתירין להתפלל עם העברייםים", והיינו שלמרות האחדות הנפלהה ששוררת אז, עדיין אי אפשר להתריר תפילה עם העברייםים. ורק ביום הכיפורים, אז כשרה השעה להתריר את התפילה עם העברייםים. ויש לעיין בטעמו של דבר: מה חסר באחדות של ראש השנה, ולעומת זאת מהי המעלה המיוחדת באחדות של יום הכפורים?

אחדות בין שונים ונפרדים

יום הכיפורים אינו דבר נפרד מרasher השנה ועובדתו, אלא בו נשלים ענייני ראש השנה ובאים בגilio. גם עובdot הכתרת הקב"ה למלך משיכה בעשרה ימי תשובה ונשלמת ביום הכיפורים, ומטעם זה אומרים "מלך הקדוש" ומודגשים את מלכותו של הש"ית, משך כל עשרה ימי תשובה ולא בראש השנה בלבד (בענין זה ובמובא לקמן, ראה לקוטי תורה נצבים נא, ב ואילך).

ביתר פירוט: במלכותו של הש"ית, אשר מהותה היא השפעתו ית' בעולם, יש עשר בחינות (הן "עשרה ספירות" שמהן כללה מידת מלכותו ית'). בראש השנה מעוררים בני ישראל אצל הש"ית את הרצון להשפיע בעולמות, אך עדרין וזה רצון ותענוג כללי בלבד. בראש

אוצרות המועדים

חוושב ומאמין בכך כלל), אך לאחר זמן קצר עושה זאת מרצוינו שלו! ועד פתגם כך מ"ח אדמור"ר [מוורהי"ץ] בפיירוש על חטא שחתנו לפני באונס וברצון", שבתחילתה עושה זאת מאונס, אבל אח"כ הרי זה נעשה כבר "مرצון" - שרוצה שכיריו אוותו לעשות כן!...

ויש ללמד הוראה בנוגע גם ל'חטא העגל' בדיקות: החטא והחיסרון הגדול שהביא לכל חטא העגל הוא החיסרון בקבלת על מלכות שמים. בתחילת הוא לוקח חתיכת זהב, קושרה במטפהת ומכוינה בחיקו ("אין זיין בווזעם קעשנע") - בثور מציאות בפני עצמו. הואאמין יודע של"ה הארץ ומלואה תבל ויושבי בה" אבל עפ"כ, מה איכפת לי להקב"ה - טוען הוא - שיקח לעצמו איזו פינה קטנה ("א קלינען ווינקעלע") בעולם זהה הגשמי התהחותן שאין תחתון למטה ממנו; הוא לא מבקש להיות "שותף להקב"ה במעשה בראשית" אלא רק פינה קטנה שבה יוכל להיות מציאות בפני עצמו...

אך העניין - צריך לידע את האמת: שלא זו בלבד ש"הקב"ה עוזרו" אלא יתירה מזו - שככל מציאותו היא אך ורק מהקב"ה, כך שהקב"ה נמצא תמיד לא רק "לונדרי", אלא גם בתוכו וב'חיקו' ("אין זיין בווזעם קעשנע"). וא"כ גם כאשר יש לו כסף וזהב, אין לו להיות במועד ומצב ש"עשר יענה עוזות".

[ואדרבה: ע"ז צריך לבוא לעניין הביטול, כמו שביאר אדמור' הרוזן בתניא (אגה קד"ה "קטנתיה") ש"בכל חסד וחסד שהקב"ה עושה לאדם צורך להיות שפל ורוח במאוד, כי הסה... היא בחיי קרבת אלוקים... וכל הקרוב אל ה'... צריך להיות יותר שפל ורוח... כל שהוא קמי' יותר הוא יותר כל ואין ואפס"[].

וכפוגם אדמור' הרוזן - שהקב"ה נותן לבני ישראל גשמיota, ובנ"י עושים מההגשמיota רוחניות.

וכן צריך ללמד מזה עד כמה צריכה להיות זההירות אפילו בדבר קל, כיוון שמננו אפשר לבא ח"ו לדבר חמור.

ובלשון הכתוב (ישע"ה, יח) "מושכי העון" (משיכים על עצמן את יציר הרע המסית על העון) - מצודת דוד) בחבלי השוו ("בחבלי דין וכמעט שאין בהם ממש") וכעבותה העגלה חטא ("לבסוף ממשיכים היצה"ר המחתיא בחבליים עבות שמשוכחים בהם את העגלה"). וכן"ל שהגיעו מענין קל וצדדי - לחטא החמור ביותר של חטא העגל.

(ש"פ תשא תשכ"ג)

ודוקא ביום הכהנים, עת אשר אחדותן של ישראל באה לידי ביטוי גם בעולם הזה הגשמי, נשמות בגופים – איז מכרזים ומודיעים אשר בני ישראל כולם, למרות החלוקים העצומים שביניהם, עומדים כולם באחדות גמורה, ועוד ש"אנו מתירין להתפלל עם העבריינים".

על חטא שחטינו לפניו באONS וברצין

"על חטא שחטינו – אין הכוונה לזרות אלא לעצמו"

... כבר אמרו חז"ל "כל הפסול במומו פסול"!

כל הוא שהרעד ש אדם וראה בחבירו אינו אלא הרע שבו עצמו, וכפирוש הבהיר"ט עה"פ "תיסך רעתך", שכאו"א מישראל הוא בדוגמת "מראה" ("א שפיגל"), כמו"ש כמים הפנים לפנים גו", וכ לשם שכאשר אדם מביט במאראה, רואה הוא (לא את חברו, אלא) את עצמו – כך כאשר אדם מביט בחבירו וראה בו רע, אין זה אלא הרע שבו ("תיסך רעתך").

אלא מי, העובדה שאין האדם מכח את הרע שבו אלא רק את חבריו – הרי זה פשוט מושום של הכוונה את חבריו קל ונעים יותר ("ס'אייז גראנגןער און געשמאקער")! ...

כך מוח"ח אדרמור"ר סיפר פעמי אודות אדם שאחזו את ה"מחזורה" על גבו של חבריו, ובשעת אמרית "על חטא" הכה על חטאיו של חבריו...

גם כאשר מכבים על הרע של הזולת – טוען הוא – יכול הדבר להועיל לפעמים גם בנוגע עצמו, דהיינו שע"י הכתה הרע של חבריו ממעטים את כללות הרע בעולם, הרי במשך כוכ"ש שנים יפעל הדבר גם אצל עצמו... אלא מי, דבר זה ימשך זמן רב – לא איכפת לנו...

(ש"פ ויקלח תש"ד)

לא לחטא ב'חטא העגל' שובי!

בנוגע לחטא העגל מצינו שאף שבתחלת רക ה"ערכ רב" השתחפו בחטא ובאופן החמור ביותר, הרי לאחמן"כ בנ"י עצם נמשכו אחריהם, ועוד לאמרית "אללה אלוקיך ישראאל".

והיינו, שבתחלת רק מהנהן בראשו רק בשביל להשביע רצון הזולת (והוא עצמו לא

אוצרות המועדים

השנה אין השעה בפועל לעולמות, ואין ה"מלכות" שלימה, ובמשך עשרה ימי תשובה פועלם בני ישראל את "בני המלכות". בכל יום פועלם אצל הש"י"ת שיוריד עוד יותר את השפעתו ויתאים אותה לעולמות, ועד שביהם העשוי הוא יום הכהנים, "בניית" המלכות על כל עשר בחינותיה, ואוזי מתגלית בפועל מלכותו ית' בעולם.

נמצא אם כן ההפרש בין ראש השנה ליום הכהנים: בראש השנה נפל "בני המלכות" במקורה ושורשה בעולמות רוחניים, וביום הכהנים הוא נמשך בפועל ובגלו בעולם התחתון.

וכשם שהוא במידת מלכותו ית', כן הוא גם באחדותן של ישראל הנחוצה בשבייל המלכות ית', שבראש האחדות היא רק בשורש הנשמות, וביום הכהנים היא נשלה מהתגלית בפועל למטה:

בראש השנה מתאחדים כל בני ישראל "לאחדים כאחד" (לקוטי תורה ריש נצבים), אך אחדות זו היא רק בשורשם ומקורות של בני ישראל. כאשר מbijיטים על NAMES שלם ישראל בשורשן, אין שום חילוק בינהן, וככלון שותות ועומדות כאחד ממש (ראה תנא פרק לב). בראש השנה מתעלות כל הנשמות למקורה ושרשן, ואוזי נרגשת בהן האחדות הנפלהה, שעל ידה הם מכתירים את הש"י"ת למלך.

אמנם, אחדות זו אין בה חידוש מיוחד, כי מכיוון שמדובר גילוי שרש הנשמות, הרי זה מקום שבו לא שייכים מלכתחילה חילוקי דרגות כלל, וככפי שנתבאר לעמלה, בשבורש הנשמות ככל אחד תמיד, ואין מעלה בנשמה על חברתה.

לעומת זאת, ביום הכהנים נפל חידוש מיוחד ונשגב: האחדות המופלאה של בני ישראל בשורשן, נמשכת גם אל הנשמות כפי שהן מלובשות בגופים. בני ישראל למטה בעולם זהה הם אmens שונים זה מזה, ישנים יהודים שעובדים את ה' באופן נעלם, ושונם פושעים ומורדים רוח"ל, אך מכל מקום, למרות כל ההבדלים והסתירות – עומדים כולם באחדות נפלהה.

אחדות נמורה גם עם ה"עבריינים"

ומעתה יובן מדוע ביום הכהנים דוקא מקרים על כך ש"אנו מתירין להתפלל עם העבריינים":

בראש השנה אמם עומדים כולם באחדות, מ"ראשיכם שבטיכם" עד ל"חווט בעץ" ושוואב מימך", אך אחדות זו היא משום שהנשמות מתעלות לשורשן ושם ככל אחד ללא הבדלים. אחדות זו היא רק בשורש הנשמות בעולמות הרוחניים, אך כאשר מדובר על הנשמות الملובשות בגופים, בבית הכנסת שבעולם הגשמי, שם ישנים הפרושים בין בני ישראל, ואי אפשר לומר שמתאחדים לגמרי עם ה"עבריינים".